

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel, 20.12.1995
KOM(95) 693 lopull.

95/0360 (CNS)

Ehdotus

NEUVOSTON SÄÄDÖKSEKSI (EY)

Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamista koskevan yleissopimuksen
lisäpöytäkirjan laatimisesta

(komission antama)

Explanatory memorandum

The Council signed the Convention on the protection of the financial interests of the European Communities⁽¹⁾ on 26 July 1995. The Council Act specifies that this first Convention instrument is "to be supplemented shortly afterwards by another legal instrument, in such a way as to improve the effectiveness of protection under criminal law of the European Communities' financial interests".

The present proposal corresponds to this Council request, taking account of the fact that the Convention signed on 26 July 1995 covers only some of the questions which featured in both the Commission proposal submitted to the Council in July 1994⁽²⁾ and in the Council Resolution of December 1994 on the protection of the financial interests of the European Communities⁽³⁾.

I. The draft Council Act establishing the protocol

With reference to the institutional framework of the present initiative, the Commission is aware that the choice of an instrument falling under Title VI of the Union Treaty rather than a Community instrument continues to provoke objections. The Parliament defends the position according to which legislative action in the area of the protection of Community financial interests should be set in the Community framework⁽⁴⁾.

In the absence of substantial amendments to institutional data since the Commission's 1994 proposal, the reasoning which led it at the time to base its initiative on penal protection on Title VI of the Union Treaty remains valid, even if that does not prejudice any eventual Community competence in penal matters and even though the Council in its Act of 26 July 1995 left open the question of the legal nature of the second instrument.

II. The draft protocol

Article 1 defines the concepts of "Convention", "fraud", "fraud offences" and "legal person" for the needs of the present Protocol.

Title II mentions liability of legal persons.

Article 2 establishes the criminal liability of legal persons for fraud.

Article 3 provides for an additional liability for legal persons which applies in situations in which any damage has been caused to the financial interests of the European Communities without constituting a de facto or de jure criminal offence.

Article 4 specifies that the liability of legal persons is without prejudice to the liability of natural persons who perpetrate offences.

---

(1) OJ No C 316, 27.11.1995, p. 48.

(2) OJ No C 216, August 1994, p. 14, COM(94) 214 final.

(3) OJ No C 355, 14.12.1994, p. 2.

(4) Legislative resolution of 15 March 1995, OJ No C 89, 10.4.1995, p. 82.

Article 5 determines the nature of the penalties to be provided in cases of liability of legal persons.

Title III is concerned with laundering.

Article 6 makes laundering of the profits from a fraud affecting the Communities' financial interests a criminal offence.

Title IV lays down the rules applicable for the priority jurisdiction mechanism.

Article 7 sets out the principles applicable for centralizing proceedings in cases of complex cross-border fraud.

Article 8 specifies the criteria to be applied to determine priority jurisdiction.

Title V is concerned with assistance and judicial cooperation.

This Title is added for reflection only and does not form part of the Commission initiative, given its limited powers of proposal, in the framework of Title VI of the Union Treaty, on questions falling under Article K.1.(1) to K.1.(6) but excluding K.1.(7) on judicial cooperation.

Article 9 sets out the principles for direct cooperation based on a network of liaison magistrates.

Article 10 provides the procedures to be used for direct cooperation.

Article 11 establishes the mechanism for cooperation in the implementation of centralized proceedings.

Article 12 specifies the cooperation procedures.

Title VI deals with the setting up of a register on fraud prosecutions.

Article 13 sets up the register which centralizes information on fraud prosecutions which are before the competent judicial authorities in the Member States.

Article 14 specifies the procedures to be used for this register.

Article 15 ensures the protection of personal data.

Title VII provides for applicable measures which will be taken in accordance with Article 16.

Title VIII establishes the jurisdiction of the Court of Justice.

Article 17 confers on the Court the power to give preliminary rulings in the framework of dispute procedures.

Title IX contains final provisions.

Ehdotus

NEUVOSTON SÄÄDÖKSEKSI (EY)

Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamista koskevan yleissopimuksen
lisäpöytäkirjan laatimisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen K.3 artiklan 2 kohdan
c alakohdan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen⁽¹⁾,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon⁽²⁾,

sekä katsoo, että

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 209 a artikla, Euroopan hiili- ja teräsyhteisön
perustamissopimuksen 78 i artikla ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen
183 a artikla edellyttävät, että jäsenvaltiot toimivat Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin
kohdistuvien petoksien torjumiseksi,

neuvosto on 26 päivänä heinäkuuta 1995 antamallaan säädöksellä⁽³⁾ tehnyt yhteisöjen
taloudellisten etujen suojaamista koskevan yleissopimuksen,

Euroopan unionin tavoitteiden toteuttamiseksi jäsenvaltiot pitävät Euroopan yhteisöjen
taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten torjuntaa yhteistä etua koskevana asiana, joka
kuuluu osittain mainitun sopimuksen VI osastossa tarkoitettun yhteistyön alaan, ja 26 päivänä
heinäkuuta 1995 tehty yleissopimus on vasta ensimmäinen yleissopimuksen muodossa tehty
asiakirja,

petosten mahdollisimman tehokkaaksi torjumiseksi kyseistä yleissopimusta on täydennettävä
liitteenä olevalla lisäpöytäkirjalla Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen rikosoikeudellisen
suojan tason parantamiseksi,

⁽¹⁾ EYVL N:o C

⁽²⁾ EYVL N:o C

⁽³⁾ EYVL N:o C 316, 27.11.1995, s. 48

PÄÄTTÄÄ, että tehdään yleissopimukseen liittyvä pöytäkirja, jonka teksti on liitteenä ja jonka Euroopan unionin jäsenvaltioiden hallitusten edustajat ovat tänään allekirjoittaneet,

SUOSITTAA jäsenvaltioille tämän pöytäkirjan hyväksymistä valtiosääntöjensä asettamien vaatimusten mukaisesti.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

LIIITE

PÖYTÄKIRJA

YLEISSOPIMUKSEN EUROOPAN YHTEISÖJEN TALOUDELLISTEN ETUJEN SUOJAAMISESTA EUROOPAN UNIONISTA TEHDYN SOPIMUKSEN K.3 ARTIKLAN MUKAISESTI

Tämän pöytäkirjan KORKEAT SOPIMUSPUOLET, jotka ovat Euroopan unionin jäsenvaltioita ja jotka

VIITTAAVAT.....annettuun Euroopan unionin neuvoston säädökseen,

HALUAVAT.....

OVAT SOPINEET seuraavista määräyksistä:

I OSASTO Määritelmät

1 artikla

Tässä pöytäkirjassa tarkoitetaan:

- a) 'yleissopimuksella' Brysselissä 26 päivänä heinäkuuta 1995 annetulla neuvoston säädöksellä⁽¹⁾ tehtyä yleissopimusta Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta;
- b) 'petoksella' Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvaa petosta sellaisena kuin se on määritelty yleissopimuksen 1 artiklassa petokseen osallistumisen muodoista riippumatta kuin myös petoksen yritystä;
- c) 'petosrikoksella' mainitun yleissopimuksen 1 artiklassa tarkoitettua tekoa tai laiminlyöntiä, sanotun kuitenkin rajoittamatta yleissopimuksen 2 artiklan 2 kohdan soveltamista;
- d) 'oikeushenkilöllä' jokaista oikeushenkilöä, joka on oikeushenkilö sovellettavan kansallisen lain mukaan, poikkeuksena jäsenvaltiot, jotka toimivat julkisen vallan edustajina, sekä julkisoikeudelliset kansainväliset järjestöt.

⁽¹⁾ EYVL N:o C 316, 27.11.1995, s. 48

II OSASTO Oikeushenkilöt

2 artikla

Oikeushenkilö on rikosoikeudellisessa vastuussa, kun sen lukuun on tehty petosrikos.

Tämä vastuu koskee jokaista toimielintä, laillista edustajaa tai muuta henkilöä, jolla on yrityksessä oikeudellista tai tosiasiallista päätösvaltaa sekä muuta henkilöä, joka toimii yrityksen nimissä.

3 artikla

Jos petosrikosta ei ole todistettu 2 artiklan mukaisen vastuun osalta, on oikeushenkilö vastuussa, kun 2 artiklan 2 kohdassa mainittu oikeushenkilön yrityksen lukuun toimiva henkilö tahallisuudella tai tuottamuksellisella menettelyllä tai laiminlyönnillä vahingoittaa Euroopan yhteisöjen taloudellisia etuja.

4 artikla

Edellä 2 ja 3 artiklan mukainen oikeushenkilön vastuu ei rajoita sellaisten luonnollisten henkilöiden vastuuta, jotka ovat itse tekojen tekijöinä, yllyttäjinä, avustajina tai osallisina.

5 artikla

1. Jäsenvaltiot toteuttavat tarvittavat toimenpiteet, jotta vastuulliseksi todettuun oikeushenkilöön voidaan kohdistaa tekojen luonteeseen ja vakavuuteen suhteutettuja seuraamuksia.

Jäsenvaltiot antavat tarpeelliset säännökset, jotta oikeushenkilöön, joka on rikosoikeudellisessa vastuussa 2 artiklan mukaan kohdistetaan

- sakkoja
- menettämisseuraamuksia
- julistetun tuomion tiedoksianto- ja julkistamistoimenpiteitä
- oikeudelliseen valvontaan asettamista
- oikeudellisia toimenpiteitä sen lakkauttamiseksi.

Jäsenvaltiot antavat tarpeelliset säännökset, jotta oikeushenkilöihin, jotka ovat vastuussa 3 artiklan mukaan, kohdistetaan

- rahallisia seuraamuksia
- menettämisseuraamuksia
- julistetun tuomion tiedoksianto- ja julkistamistoimenpiteitä.

2. Kaikissa tapauksissa Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvista petoksista koitua suora ja epäsuora tuotto menetetään.

III OSASTO

Rahanpesu

6 artikla

1. Petoksella saadun tuoton pesu on rikoksena rangaistavaa ja se on rahoitusjärjestelmän rahanpesutarkoituksiin käyttämisen estämisestä 10 päivänä kesäkuuta 1991 annetussa neuvoston direktiivissä 91/308/ETY⁽²⁾ määriteltyä rikollista toimintaa.
2. Tuoton pesua pidetään direktiivin 91/308/ETY 1 artiklan 1 kohdan kolmannessa luetelmakohdassa tarkoitettua tahallisesti harjoitettua toimintaa.
3. Oikeushenkilön lukuun suoritetusta rahanpesusta on tämä rikosoikeudellisesti vastuussa 2 artiklan mukaisesti.

IV OSASTO

Ensisijainen toimivalta

7 artikla

1. Hyvän oikeudenkäytön mukaisesti tutkimukset yhdistetään keskitettyyn menettelyyn joka kerta, kun petosrikos koskee useaa jäsenvaltiota tai kun petosrikos johtuu yhdessä toimivien henkilöiden yhdessä laaditun suunnitelman mukaan harjoittamasta toiminnasta taikka kun kyseiset rikokset ovat yhteydessä toisiinsa.
2. Edellä 1 artiklassa tarkoitetun menettelyn tavoitteena ei ole antaa yksinomaista toimivaltaa. Sitä sovelletaan, jos ei ole pakottavia objektiivisiä perusteita poiketa siitä.
3. Keskitetyn menettelyn toimeenpanemiseksi jokainen jäsenvaltio pitää toisen jäsenvaltion alueella tehtyjä tekoja omalla alueellaan tehtyinä.

8 artikla

1. Keskitetyn menettelyn toimeenpaneminen kuuluu sen jäsenvaltion tutkintaviranomaisille, jonka alueella toteutetaan suurin osa seuraavista perusteista:
  - paikka, johon aineelliset tapahtumat sijoittuvat
  - petokseen osallistuneiden henkilöiden pidätyspaikka
  - mainittujen henkilöiden kotipaikka tai vakituinen asuinpaikka
  - todisteiden sijainti- tai tutkimispaikka
  - petokseen osallisen oikeushenkilön tai muun liikeyrityksen toimipaikka.
2. Kun, 1 kohdassa tarkoitettuin perustein ei voida määritellä paikkaa, johon teko läheisemmin liittyy, jäsenvaltio, jonka tutkintaviranomaiset ensimmäisinä saavat tiedon petoksen olennaisista tosiseikoista, on toimivaltainen toimeenpanemaan keskitetyn menettelyn.

⁽²⁾ EYVL N:o L 166, 28.6.1991, s. 77

V OSASTO Virka- ja oikeusapu⁽³⁾

9 artikla

1. Jäsenvaltiot auttavat toisiaan petoksia koskevissa oikeudellisissa menettelyissä yleissopimuksen 6 artiklan mukaisesti. Tämän Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamista koskevaan yleissopimukseen liittyvän pöytäkirjan määräykset eivät vaikuta kyseisiä jäsenvaltioita sitovien muiden yleissopimusten täydentäviin määräyksiin.
2. Tätä tarkoitusta varten ne kehittävät säännöllistä yhteistyötä toiminnallisella tasolla tuomarien tai sellaisten henkilöiden kesken, joilla on jäsenvaltioiden kansallisen rikosmenettelyn puitteissa syyteoikeus. Yhteistyö perustuu kaikkialla mikäli mahdollista yhteystuomareiden verkkoon.

10 artikla

1. Oikeusapupyynnöksi tehdään suoraan oikeusviranomaisten välillä ja palautetaan samaa tietä.
2. Pyyntö ja liiteasiakirjat on käännettävä yhdelle sen jäsenvaltion kielistä, jossa vastaanottaja on.
3. Menettelyasiakirjat voidaan osoittaa suoraan vastaanottajille mitä tahansa keinoa käyttäen.
4. Jossakin jäsenmaassa laillisesti toteennäytetyt seikat hyväksytään kaikissa muissa jäsenvaltioissa todisteeksi samoin perustein kuin kansallisen oikeuden mukaan toteennäytetyt tosiseikat.

11 artikla

Jos on tärkeää saada keskitetty menettely, asianomainen viranomaisen ottaa viipymättä yhteyttä suoraan tai yhteystuomarien välityksellä kyseisen jäsenvaltion toimivaltaiseen viranomaiseen yhteistyötarkoituksessa syytetoimia varten ja rikoksen keskittämisen pääasialliset perusteet ilmoittavien asiakirjojen luovuttamiseksi. Kyseiset viranomaiset voivat tarvittaessa ottaa yhteyttä komissioon, joka antaa kaiken tarpeellisen avun.

12 artikla

1. Sen jäsenvaltion asianomaisen oikeusviranomaisen, jolle menettely on siirretty, on päätettävä pikaisesti, ottaako se hoitaakseen menettelyn. Kieltäytyminen on perusteltava.
2. Siihen asti kunnes päätös syytteen nostamisesta tehdään, sen jäsenvaltion asianomaisen oikeusviranomaisen, joka siirtää menettelyn, on huolehdittava kaikista toimivaltaansa kuuluvista kiireellisistä toimenpiteistä.

⁽³⁾ Pöytäkirja V osasto ei kuulu komission K.3 artiklan 2 kohdan mukaiseen säädösaloitteeseen. Se annetaan neuvoston alustavasti harkittavaksi tekstin pääsisällön täydentämiseksi.

3. Jäsenvaltiot tunnustavat vastavuoroisesti kansallisen menettelyn sääntöjen mukaisesti ennen syytetoimien keskittämistä suoritettujen toimenpiteiden pätevyyden. Tällä tavoin suoritettuja toimija pidetään laillisina.
4. Sen jäsenvaltion asianomainen oikeusviranomainen, joka päättää, ettei menettelyä oteta hoidettavaksi, ilmoittaa kieltäytymisestä komissiolle, jotta tämä voisi antaa kaiken tarvittavan avun menettelyn päätökseen saattamiseksi tyydyttävällä tavalla.

VI OSASTO

Petosten syytetoimien rekisteri

13 artikla

1. Perustetaan jäsenvaltioiden oikeusviranomaisten (syyttäjiä, tutkintatuomariä tai muiden tutkivien omaisten) petosten syytetoimien keskusrekisteri. Sen perustaminen ei rajoita yhteisön toimivaltaa.

Jokaisen jäsenvaltion ja komission edustajista muodostuva komitea huolehtii tämän osaston rekisteriin liittyvien määräysten asianmukaisesta toteuttamisesta.

2. Rekisteri sisältää syytetoimien kohteena olevista henkilöistä seuraavat tiedot:
  - a) Nimi, syntymäaika ja -paikka, kansalaisuus sekä muut henkilön tunnistamisessa auttavat seikat,
  - b) Asiaa käsittelevä oikeusviranomainen ja asiakirjanumerot,
  - c) Rikokset ja syytteet ja niiden päivämäärät ja paikat,
  - d) Aikaisemmat tuomiot siltä osin kuin ne liittyvät järjestäytyneeseen rikollisuuteen tai talousrikollisuuteen.

14 artikla

1. Oikeusviranomaiset ilmoittavat rekisteröitävät tiedot ja pitävät ne ajan tasalla.
2. Suora pääsy tietoihin on varattu jokaisen jäsenvaltion nimeämälle oikeusviranomaiselle. Tiedot saadaan antaa oikeusviranomaiselle, joka on vastuussa petosrikosten syytetoiminnasta.
3. Sallitaan perustaa tietojenkäsittelymenettely, jolla voidaan siirtää yksilöityjä tietoja toimivaltaisten viranomaisten yksipuolisesta pyynnöstä asianomaisten henkilöiden suojattuja etuja kunnioittaen, jos tämä siirtomuoto osoittautuu tarpeelliseksi siirtojen lukumäärän tai kiireellisyyden vuoksi.

15 artikla

Henkilötietoja siirrettäessä niitä on suojeltava asiattomilta. Jäsenvaltiot ja komissio takaavat tämän suojelun yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 24 päivänä lokakuuta 1995 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 95/46/EY periaatteiden mukaisesti⁽⁴⁾.

VII OSASTO **Täytäntöönpanotoimenpiteet**

16 artikla

1. Neuvosto toteuttaa jokaisen jäsenvaltion aloitteesta tai komission ehdotuksesta tarvittavat toimenpiteet tämän pöytäkirjan täytäntöönpanemiseksi.
2. Täytäntöönpanotoimenpiteet voivat edellyttää yksityiskohtaisia sääntöjä yhteistyöstä asianomaisten jäsenvaltioiden ja komission välillä erityistapausten ratkaisemiseksi.

VIII OSASTO **Yhteisöjen tuomioistuimen toimivalta**

17 artikla

Euroopan yhteisöjen tuomioistuin on toimivaltainen:

- antamaan ennakkoratkaisun tämän pöytäkirjan määräysten tulkinnasta, pöytäkirjan mahdollisista täytäntöönpanotoimenpiteistä sekä yleissopimuksen määräyksistä,
- ratkaisemaan jäsenvaltion tai komission pyynnöstä jokaisen tämän pöytäkirjan soveltamista koskevan erimielisyyden,
- ratkaisemaan oikeusviranomaisen pyynnöstä keskitettyä menettelyä koskevien sääntöjen soveltamisessa ilmenevät toimivaltaristiriidat.

IX OSASTO **Loppumääräykset**

18 artikla

1. Jäsenvaltioiden on hyväksyttävä tämä pöytäkirja valtiosääntöjensä asettamien vaatimusten mukaisesti.
2. Jäsenvaltiot ilmoittavat Euroopan unionin neuvoston pääsihteerille kunkin valtion valtiosäännön asettamien vaatimusten mukaisen tämän pöytäkirjan hyväksymismenettelyn loppuunsaattamisesta.

⁽⁴⁾ EYVL N:o L 281, 23.11.1995, s. 31

3. Tämä pöytäkirja tulee sen jälkeen kun on kulunut yhdeksänkymmentä päivää sen valtion tekemästä 2 kohdassa tarkoitetusta ilmoituksesta, joka oli Euroopan unionin jäsen neuvoston hyväksyessä tämän pöytäkirjan ja joka viimeisenä suoritti tämän muodollisuuden. Jos yleissopimus ei tänä ajankohtana ole vielä tullut voimaan, tulee tämä pöytäkirja voimaan yleissopimuksen voimaantulopäivänä.

19 artikla

1. Tähän pöytäkirjaan voi liittyä jokainen valtio, joka tulee Euroopan unionin jäseneksi.
2. Tämän pöytäkirjan teksti, jonka Euroopan unionin neuvosto on vahvistanut jäsenvaltion kielellä, on todistusvoimainen.
3. Liittymiskirjat talletetaan tallettajan huostaan.
4. Tämä pöytäkirja tulee voimaan jokaisen siihen liittyneen valtion osalta yhdeksänkymmenen päivän kuluttua siitä päivästä, kun valtio on tallettanut liittymiskirjansa, tai tämän pöytäkirjan voimaantulopäivänä, jos se ei ole vielä tullut voimaan kyseisen yhdeksänkymmenen päivän määräajan päättyessä.

20 artikla

1. Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri on tämän pöytäkirjan tallettaja.
2. Tallettaja julkaisee *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* pöytäkirjan hyväksymiset ja siihen liittymiset, julistukset ja varaukset samoin kuin kaikki tätä pöytäkirjaa koskevat ilmoitukset.

TÄMÄN vakuudeksi jäljempänä mainitut täysivaltaiset edustajat ovat allekirjoittaneet tämän pöytäkirjan.

TEHTY .....päivänä .....kuuta vuonna .....yhtenä ainoana kappaleena englannin, espanjan, hollannin, iirin, italian, kreikan, portugalin, ranskan, ruotsin, saksan, suomen ja tanskan kielellä kaikkien näiden tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset, ja se talletetaan Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristön arkistoon.

ISSN 1024-4492

KOM(95) 693 lopullinen

ASIAKIRJAT

FI

09

Luettelonumero : CB-CO-95-775-FI-C

ISBN 92-77-99225-5

Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimisto

L-2985 Luxemburg